

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08 in 8/11) - v nadaljevanju ZVKD-1, 19. člena Statuta Občine Brežice (Uradni list RS, št. 10/09 in 3/10) ter Strokovnih osnov za razglasitev dveh cerkva v župniji Cerklje ob Krki, Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Novo mesto št. BR-12/2009-RP, izdelanih v mesecu marcu 2009, je Občinski svet Občine Brežice na svoji 5. redni seji, dne 28.02.2011, sprejel

ODLOK

o razglasitvi Cerkve sv. Duha v Mrzlavi vasi za kulturni spomenik lokalnega pomena

1.

Z namenom, da se ohranijo zgodovinske, kulturne, umetnostno-arhitekturne, zgodovinske in estetske vrednote ter zagotovi nadaljnji obstoj, se za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi umetnostno arhitekturnega spomenika in zgodovinskega spomenika razglasi enoto dediščine:

Mrzlava vas – Cerkev sv. Duha (EŠD 1713).

Spomenik stoji na parcelni številki *66, k.o. 1306 Čatež.

Cerkev stoji jugovzhodno izven naselja in je orientirana proti jugovzhodu. Zaradi osamljene lege sredi široke doline predstavlja izrazitejšo likovno točko v prostoru. Prva omemba cerkve sega v leto 1712, ko jo navaja opis župnije Čatež. Začetki cerkve segajo verjetno v drugo polovico 17. stoletja, današnja stavba je bila verjetno zgrajena ali pa vsaj temeljito predelana v drugi polovici 18. stoletja. V 19. stoletju so na zahodni strani prizidali zvonik. Stavbo sestavljajo pravokotna ladja, nekoliko ožji poligonalno sklenjen prezbiterij in zvonik na zahodni strani. Zunanjščino členijo le preproste okenske odprtine. V notranjščini izstopa le prezbiterij, obokan s potlačeno banjo, češko kapo, na notranjih opornikih. Ladja je krita z ravnim in ometanim lesnim stropom. Oltar je novejše delo, v katerega je vključen starejši relief Binkošti kot ostanek nekdanjega oltarja iz poznega 18. ali zgodnjega 19. stoletja. V cerkvi se je do leta 1922 nahajal pomemben poznogotski krilni oltar, ki je bil nato prenesen v Narodno galerijo v Ljubljani.

2.

Opis objekta, ki utemeljuje razglasitev za spomenik lokalnega pomena:

Stavba predstavlja povprečno podružnično cerkev, vendar njena lega v dolini ustvarja izrazit likovni in vsebinski akcent v pokrajini. Zaradi tega ima poleg arhitekturnih in kulturnih tudi izrazitejšo prostorsko vrednost.

Cerkev ima zaradi kulturnih, umetnostno-arhitekturnih, zgodovinskih in drugih lastnosti poseben pomen, zato jo je potrebno razglasiti za kulturni spomenik lokalnega pomena z lastnostmi umetnostno-arhitekturnega spomenika in zgodovinskega spomenika.

3.

Varovano območje kulturnega spomenika obsega parcelo številka *66, k.o. 1306 Čatež, ki je vrisana na kopiji katastrskega načrta v merilu 1 : 258, le-ta je sestavni del tega Odloka.

Vplivno območje spomenika bo skupaj z varstvenim režimom vplivnega območja, v primeru, če bo izkazano, da je to zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti spomenika potrebno, določeno z dopolnitvijo k temu odloku.

4.

Varovano območje kulturnega spomenika, definirano v prejšnjem členu, se varuje kot celota, za varovanje spomenika pa velja režim, ki ohranja spomenik v njegovi avtentični pričevalnosti. Za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče je potrebno predhodno pisno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Spomenik se varuje v skladu z določili ZVKD-1 in se v skladu z 9. členom tega zakona vpiše v Register nepremične kulturne dediščine.

Varstveni režim za varovano območje določa:

- trajno varovanje in ohranitev kulturnih, arhitekturnih, likovnih in zgodovinskih vrednot spomenika v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na objekt;
- prepoved predelav vseh sestavnih delov in likovnih prvin objekta, ki so ovrednotene kot del spomenika, razvidnih iz opisa;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v objektu ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti ali rekonstrukciji najbolj kvalitetne historične podobe spomenika,
- prepoved vseh predelav zaščitenih gabaritov, tlorisov in drugih značilnih stilnih elementov spomenika;
- prepoved vseh posegov v arheološke plasti spomenika razen pooblaščenim osebam, s predhodnim pisnim soglasjem Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije;
- znotraj varovanega območja spomenika je prepovedano postavljanje objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nosilci reklam, anten in ostalih naprav, razen v primerih, ki jih na podlagi kulturnovarstvenih pogojev s kulturnovarstvenim soglasjem odobri Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov in dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanje spomenika in njegovih spomeniških kvalitet;
- omogočanje znanstvenoraziskovalnega in učno-demografskega dela, ki omogočajo boljše poznavanje spomenika in povečanje njegove pričevalnosti;
- za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik in njegove dele ali vplivno območje je v skladu z 28., 29. in 30. členom ZVKD-1 potrebno pridobiti predhodne kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje Zavoda za varstvo kulturne dediščine.

5.

Po predhodnem soglasju Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije je mogoče na spomeniku izvajati prenovitvena oziroma sanacijska dela, restavratorske posege in dela vzdrževalnega značaja v dobrobiti ohranjanja obstoječih kvalitet in njihovih dopolnitev, ki se natančneje definirajo v konservatorskem programu, ki jih izdelava Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.

Vsi posegi se izvajajo v skladu z obstoječimi pravnimi predpisi ter smernicami, pogoji in soglasjem pristojne območne enote zavoda za varstvo kulturne dediščine.

6.

ZVKD-1 določa podrobnejše pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pogoje za posege, fizično zavarovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge ukrepe in prepovedi za učinkovito varstvo spomenika.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

Varovano območje se vriše na karto načrta parcel Geodetske uprave RS.

7.

Upravljanje spomenika izvaja lastnik nepremičnin, ki so razglašene kot kulturni spomenik lokalnega pomena. Upravljanje izvaja upravljalec ob strokovni pomoči zavoda, ki je izdal strokovne podlage za razglasitev spomenika.

8.

V skladu z določiti 13. člena ZVKD-1 se pravni status nepremičnega spomenika zaznamuje v zemljiški knjigi kot zaznamba nepremičnega spomenika na podlagi akta o razglasitvi.

9.

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja inšpektor, pristojen za dediščino.

10.

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka: 620-1/2009
Datum: 11.02.2011

Občina Brežice
Župan
Ivan Molan